

AKTIVITETSPLAN

FOR ARBEID MED ELEVENES PSYKOSOSIALE MILJØ

VED

VIK SKOLE

KAPITTEL 9A I OPPLÆRINGSLOVEN

Innholdsfortegnelse:

1.0	Formål	s.3
2.0	Definisjoner på krenkende adferd	s.3
3.0	Forebyggende og holdningsskapende arbeid	s.4
3.1	Tiltak på skolenivå	s.4
3.2	Tiltak på trinn-nivå	s.5
3.3	Tiltak på elevnivå	s.6
	3.3.1 Dette skal alle gjøre	s.6
	3.3.2 Dette kan vi gjøre	s.6
3.4	Dette gjør vi	s.7
4.0	Avdekking	s.9
5.0	Håndtering	s.9
6.0	Kontinuerlig og systematisk arbeid, årshjul for Vik skole	s.11

1.0 Formål

ALLE ELEVER VED VIK SKOLE SKAL HA ET GODT SKOLEMILJØ SOM FREMMER HELSE, TRIVSEL, MESTRING OG LÆRING, OG SOM GIR DEM EN OPPLEVELSE AV TRYGGHET OG SOSIAL TILHØRIGHET.

Dette betyr at:

- Elevene skal ikke utsettes for negativ adferd av typen krenkende ord og handlinger.
- Alle voksne og barn i skolesamfunnet skal ha nulltoleranse i forhold til mobbing og rasisme.
- For å oppnå dette må vi jobbe med å skape gode samarbeidsformer mellom voksne og elever, elevene imellom og mellom skole og heim.
- Alle som er knyttet til skolen skal arbeide for å hindre at noen blir utsatt for krenkende ord eller handlinger.

2.0 Definisjon av krenkende adferd:

Krenkende adferd er en fellesbetegnelse på alle former for adferd som uoverlagt eller tilsiktet rammer andre mennesker fysisk eller psykisk. Krenkende adferd kan skje som enkelthandling eller som gjentatte handlinger. Krenkende adferd er en handling som utføres uten respekt for andres verdighet.

- **Mobbing** er gjentatt negativ eller ondsinnet adferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vansker med å forsvare seg. Gjentatt erting på en ubehagelig og sårende måte er også mobbing. Adferden må finne sted 2 eller 3 ganger i måneden eller oftere for å defineres som mobbing.
- **Uttestenging** betyr at noen blir holdt utenfor en gruppe eller klasse.
- **Vold** innebærer at noen bruker fysisk makt for å skade andre.
- **Rasisme** innebærer at noen blir forskjellsbehandlet eller plaget fordi de har en annen hudfarge eller et annet språk.

- **Diskriminering** betyr at en person blir dårligere behandlet eller trakassert på grunn av kjønn, funksjonsevne, tro, hudfarge eller opprinnelse.
- **Digital krenkelse** betyr at noen bruker internett, mobil eller e-post for å sende og spre ondsinnede meldinger eller bilder av en person eller situasjon.

3.0 Forebyggende og holdningsskapende arbeid

3.1 Tiltak på skolenivå

Hva	Hvor/hvordan	Ansvar
Skoleregler med sanksjoner mot krenkende adferd	- Se skolens ordensreglement og aktivitetsplan for elevenes psykososiale miljø.	- Skolens ledelse
Gode rutiner for inspeksjon i friminuttene	- Inspeksjonsplan - Ordens og oppførselsreglement gjøres kjent for alle. - Bruke egne skjema for melding om uønsket adferd til kontaktlærer/rektør. - En inspektør skal være i garderobe ved inn- og utgang. - Bruk av vester for å være godt synlig når det inspiseres ute - Rutiner gjøres kjent for alle, også vikarer.	- Skolens ledelse - Inspiserende lærer
Gode rutiner for tilsyn i kroppsvinggarderobene	- I garderobene bør det være en voksen tilstede hele tiden. - Enkeltvedtak kan gjøres ved behov.	- Skolens ledelse - Kroppsvinglærere/assistenter
Tilsyn i spisetid	- 5.-7.og 8.-10. trinn spiser samlet i kantina, med matvakter tilstede.	- Skolens ledelse - Voksne på trinnet
Friminuttaktiviteter	- Tiltak for å skape positive friminutts-aktiviteter på alle trinn - Aktivitetstilbud lages og kan ledes av voksne eller av elevene selv.	- Skolens ledelse - Lærere og fagarbeidere på alle trinn
Elevråd	- Hvert år velges det representanter til et elevråd på mellomtrinnet og ungdomstrinnet - Møte avholdes ved behov ca hver 14.dag	- Kontaktlærere for elevråd - Elevrådsrepresentantene
Fellessamlinger	- Fellessamlinger for elevene med aktuelle tema og kultur gjennom året.	- Skolens ledelse - Kontaktlærere - Alle
Klassetur i 10.klasse	Tur arrangert av foreldre utenfor skoletid. Bør etterstrebtes slik at alle elever kan delta. Velge et reisemål	- Foreldre.

	som ivaretar alle med hensyn til sosiale, kulturelle og økonomiske forhold.	
--	---	--

3.2 Tiltak på trinn-nivå

Hva	Hvordan	Ansvar	Hvor ofte
Trinnmøter	<ul style="list-style-type: none">- Kontaktlærer har regelmessige møter med elevgruppa.- Tema er klassemiljø.	<ul style="list-style-type: none">- Kontaktlærere- Elevrådsrepresentanter	<ul style="list-style-type: none">- Ved behov
Trivselsregler	<ul style="list-style-type: none">- Trinnet utarbeider trinnregler sammen med lærer.- Trinnreglene skal henges opp i klassen og være tilbakevendende tema i trinnmøtene.	<ul style="list-style-type: none">- Kontaktlærere- Elevene på trinnet	<ul style="list-style-type: none">- Reglene lages en av de første skoledagene etter sommer ferien og leveres til rektor- Revideres ved behov
Løpende konfliktløsning.	<ul style="list-style-type: none">- Konflikter søkes løst fortløpende på lavest mulig nivå og med dem det angår.	<ul style="list-style-type: none">- Lærere/assistenter tilknyttet klassen- Eget meldeskjema benyttes	<ul style="list-style-type: none">- ved behov
Foreldremøter med krenkende adferd som tema.	<ul style="list-style-type: none">- Alle klasser tar krenkende adferd opp ved behov	<ul style="list-style-type: none">- Kontaktlærer og klassekontakter	<ul style="list-style-type: none">- Minimum to ganger pr. skoleår
	<ul style="list-style-type: none">- Foreldremøter i alle klasser har krenkende adferd spesielt som tema på høstmøtene	<ul style="list-style-type: none">- Rektor deltar på fellesmøter over trinn/alt på 5.og 8.trinn- Kontaktlærer og klassekontakter- Fagpersoner med kompetanse om temaet	<ul style="list-style-type: none">- Høstmøtene

3.3 Tiltak på elevnivå

3.3.1 Dette skal alle gjøre

Hva	Hvordan	Ansvar	Hvor ofte
Elevsamtaler:	<ul style="list-style-type: none">- Faste samtaler etter en plan fra kontaktlærer.- Ved behov.	- Kontaktlærer.	- Minst 1 gang pr. semester.
Utviklingssamtaler	<ul style="list-style-type: none">- Samtale med foreldre/foresatte	- Kontaktlærer	- Minst 1 gang pr. semester
Elevundersøkelsen	<ul style="list-style-type: none">- Elevundersøkelsen gjennomføres på alle klasser hver høst. <p>Kan vurderes om den kun gjennomføres på 7.og10.trinn</p> <p>(obligatorisk)</p>	- Rektor og Kontaktlærer	- November
Klassetrivsel	<ul style="list-style-type: none">- Gjennomføres 2 ganger pr år	- Kontaktlærere / klasse team	- September og februar

3.3.2 Dette kan vi gjøre

Hva	Hvordan	Ansvar	Hvor ofte
Loggbok mellom elev og lærer	<ul style="list-style-type: none">- Eleven skriver ned tanker om skoledagen.- Positive og negative opplevelser	- Kontaktlærer	- Ukentlig
Avtaler	<ul style="list-style-type: none">- Personlige avtaler mellom kontaktlærer og enkeltelever	- Kontaktlærer	- Ved behov.
Sosiogram	<ul style="list-style-type: none">- Elevene skriver hvilke tre elever de vil; leke med, bo i telt sammen med på tur etc.- (Klassetrivsel vil dekke dette)	- Kontaktlærer	- En til to ganger i skoleåret

3.4 Dette gjør vi

Plan for det forebyggende arbeidet ved skolen som viser sammenheng mellom mål, tiltak, ansvarsfordeling og evaluering av arbeidet med skolemiljøet.

Mål	Tiltak	Ansvarsfordeling	Evaluering
-Å skape tilhørighet på tvers av klassetrinn. -Å skape trygghet -Å fremme samarbeid -En fysisk og sosial aktivitet på tvers av klassetrinnene som skal fremme trivsel og sosial tilhørighet fra 1. til 10.klasse	Skogdagen Samarbeid med Berg skole.	-10.kl elever leder klasseblandede grupper. -Lærere lager grupper og oppgaver.	Alle skolens aktiviteter på dette nivå har en evaluering i etterkant. Det evalueres i klassene, elevlærer.
-En fysisk og sosial aktivitet på tvers av klassetrinnene som skal fremme trivsel og sosial tilhørighet fra 5. til 10.klasse	Sommeravslutning	Lærere	Hvert enkelt team evaluerer og alle lærere evaluerer store felles arrangement i fellesskap.
-En fysisk og sosial aktivitet som skal fremme trivsel og sosial tilhørighet innen trinnet (5.-7., 8.-10.)	Skidag	Kroppsøvlingslærere (planlegging) og kontaktlærere.	Evalueringer legges skriftlig ut på Showbie /Office 365
-En fysisk og sosial aktivitet som skal fremme trivsel og sosial tilhørighet innen trinnet (5.-7., 8.-10.)	Friidrettsdag	Kroppsøvlingslærere	
-Lære å samhandle gjennom å spille på aldersblandede lag og inkludere elever du ikke vanligvis jobber sammen med, og se at alle er avhengig av hverandre i ballspill.	Fair Play turnering, mellomtrinnet og ungdomstrinn.	Lærere på mellomtrinn og ungdomstrinn	
-Lære å samhandle og spille på aldersblandede lag og inkludere elever du ikke vanligvis jobber sammen med og se at alle er avhengig av hverandre i ballspill.	Juleturnering, ungdomsskolen	10.klasse el. valgfagselever	
-Fremme barn og unges samarbeidsevner og ansvarsbevissthet, samt bidra til framtidig verdiskapning i en sosial og kulturell sammenheng.	Sømnaungdommens Melodi Grand Prix	Først og fremst musikkklærere i samarbeid med hele kollegiet + aktører fra kulturskolen.	
-Å bevisstgjøre elevene på krenkende adferd og	Temadag med fokus på krenkende adferd.	Elevråd i samarbeid med lærere	

skolens null toleranse på dette.			
-En fysisk og sosial aktivitet som skal fremme trivsel og sosial tilhørighet innen trinnet (5.-7., 8.-10.)	Skøytetur	Lærere på trinnet.	
-En sosial tur på tvers av trinn, som også bidrar til matauke og/eller faglig læring.	Dette kan f.eks. være en sopptur, rydding i fjæra osv.	Alle lærere på mellomtrinn	
En avslutning av årene på barnetrinn.	Leirskole 7.kl	Lærere på 7.trinn	
En fysisk og sosial aktivitet som skal fremme trivsel og sosial tilhørighet innen trinnet (5.-10-kl).	Overnattingsturer (minst 1 i løpet av mellomtrinn og 1 i løpet av ungdomstrinnet	Lærere mellomtrinn og ungdomstrinn	
Vennskapsuke, uke 36 Satsning fra UDIR.	En oppstartsuke på høsten med fokus på vennskap og anti-mobbearbeid.	Alle lærere.	
Kunne gjennomføre et arrangement slik at alle trives	Juleball for 8.-10 – 10.kl arrangør	Elever, foreldre og lærere i 10.kl	

Kunne gjennomføre et arrangement slik at alle trives.	Nissemarsj	5.-7-klasse	Alle skolens aktiviteter på dette nivå har en evaluering i etterkant. Det evalueres i klassene, elevlærer. Hvert enkelt team evaluerer og alle lærere evaluerer store felles arrangement i fellesskap. Evalueringer legges skriftlig inn på Showbie.
Et arrangement i mørketiden hvor de yngste underholder de eldste elevene.	Lucia	Lærere på 5.kl	
Markering av en viktig historisk dag med fokus på menneskerettigheter.	FN-dagen	Lærere	
Følge opp det som skje i et slik arrangement på nasjonalt plan	Internasjonal dag	Elevråd.	
Gjøre overgangen til Vik skole bra for alle nye elever, nå 5.trinn	Besøksdag overgang Berg - Vik	Den lærer som skal overta klassen/elevne i samarbeid Berg skole	

4.0 Avdekking

Alle ansatte ved Vik skole skal i sin daglige virksomhet arbeide med å avdekke tilfeller av krenkende adferd. Ansatte plikter å melde til skoleledelsen dersom de utenom arbeidstiden får rede på at det foregår krenkende adferd i skoletiden

Alle ansatte har en **aktivitetsplikt** som består av:

- Plikt til å gjøre **undersøkelser** raskt.
- Plikt til å **varsle** rektor.
- Plikt til å **gripe inn**.

Avdekking kan være at ansatte, elever eller foresatte melder fra om hendelser der noen opplever krenkende ord eller handlinger. Skolen skal sikre at elevens subjektive opplevelse kommer frem, og at tiltak settes i gang så raskt som mulig. Dette må dokumenteres.

Vik skole har følgende rutiner for avdekking:

Tiltak	Ansvar
Daglig kontakt med elevene.	Alle ansatte/rektor
Utviklingsamtale/elevsamtale 2 ganger pr. år	Kontaktlærer/rektor
Årlige elevundersøkelser fra Udir, 5. – 10. trinn. Årlig foreldreundersøkelse fra Udir. 5. – 10. trinn. Obligatorisk på 7. og 10. trinn.	Rektor/kontaktlærer FAU/rektor
Ung Data-undersøkelsen hvert 3.dje år	Rektor/kontaktlærer/kommunalt nivå.
Jevnlig tema i personalet, i klassemøter, elevråd, FAU og SMU	Rektor/alle ansatte
Vakt og tilsynsordninger	Rektor/alle ansatte
Aktiv bruk av varslingsskjema for observasjon av krenkende adferd	Rektor/alle ansatte
Klassetrivesel, nettbasert undersøkelse om skolemiljø	Ledelse/Kontaktlærer /team

Når en ansatt observerer krenkende adferd hos elever, skal skoleledelsen varsles gjennom bruk av varslingsskjema. Dette er en aktivitetsplikt som gjelder alle ansatte. Foresatte kan også benytte skjemaet. Dersom foresatte kommer med en muntlig bekymring, skal mottaker av meldingen fylle ut varslingsskjema og levere rektor.

5.0 Håndtering

Alle elever og foresatte skal oppleve å bli tatt på alvor hvis de kommer til skolen med bekymring om at en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger. Ved Vik skole tar vi ansvar for og initiativ til å stoppe slik adferd. Elever som har opplevd å bli utsatt for eller selv har utsatt andre for krenkende ord eller handlinger, skal vite at de blir fulgt opp av skolen etter at den krenkende adferden er avsluttet.

Rektor har det overordnede ansvaret for at skolen sikrer en saksbehandling og oppfølging i tråd med lover og forskrifter i saker som gjelder det psykososiale miljøet.

Tiltak:

- Muntlige eller helst skriftlige henvendelser fra elever og foresatte om forhold knyttet til skolemiljøet, skal besvares med tiltaksplan. Ved varsling fra ansatte om kunnskap om eller mistanke om at en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger skal rektor etter undersøkelse utforme en tiltaksplan.
- Manglende tiltak/tiltaksplan innen en uke kan påklages til fylkesmannen.
- Udir anbefaler foresatte å henvende seg skriftlig på mail el pr brev for å ha en dokumentasjon på henvendelsen.

Rutiner ved Vik skole når vi observerer krenkende adferd

	Oppgave	Ansvar	Dokumentasjon
1	Undersøkelser og observasjon settes i gang umiddelbart.	Rektor/kontaktlærer	Varslings skjema
2	Samtaler med eleven som opplever seg krenket for å skaffe informasjon og gi støtte. Skolen skal sikre at elevens egne subjektive opplevelse kommer fram.	Rektor/kontaktlærer	Referat
3	Samtale med eleven som krenker. Er det flere elever involvert skal de snakkes med en om gangen. Hensikten med samtalen er å gi beskjed om at slik adferd er uakseptabel og må stoppe umiddelbart. Gjør avtaler om oppfølging.	Rektor/kontaktlærer	Referat
	Samtale med foresatte til eleven som opplever seg krenket. Skolen har ansvaret for		

4	å legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak som kan/bør gjøres.	Rektor/kontaktlærer	Referat
5	Samtale med foresatte til elever som krenker. Skolen har ansvaret for å legge til rette for et godt samarbeid når det gjelder tiltak som kan/bør gjøres.	Rektor/kontaktlærer	Referat
6	Rektors vurdering etter faktainnhenting.	Rektor	Rapport
7	Hvis enkeltvedtak fattes. Rektor setter inn tiltak så snart en sak avdekkes. Tiltak skal være i tråd med krav i §9a. <ul style="list-style-type: none">• Begrunnelse om retten er ivaretatt eller ikke.• Nevne de faktiske forhold som vedtaket bygger på.• Begrunne valg av eventuelle tiltak.• Hvordan følge opp og evaluere tiltakene.• Konklusjonen må komme fram klart og tydelig.• Klagerett sikres.	Rektor	Tiltak / tiltaksplan
8	Evaluering av tiltak. Når tiltakene evalueres, vurderes også behov for nye tiltak.	Rektor	Referat / evt. nye tiltak
9	Sanksjoner må være i tråd med Sømna kommunes ordensreglement. Skolen må dokumentere bruk av sanksjoner. Skolen må vurdere om det skal fattes egne enkeltvedtak hvis sanksjonen er inngripende.	Rektor/oppvekstansvarlig kommunenivå.	Referat/evt nye tiltak.
10	Oppfølging. Problemsituasjonene følges inntil de opphører helt. Alle involverte elever skal følges opp.	Rektor/oppvekstansvarlig kommunenivå.	Referat
11	Dersom krenkende adferd ikke opphører, skal andre eksterne parter inn i saken, for eksempel PPT, tverrfaglig utvalg, barnevern, politi eller konfliktråd.	Rektor	Referat
12	Hvis det er voksne ved skolen som plager elever, kan dette bli personalsak.	Rektor	Referat

6.0 Kontinuerlig og systematisk arbeid, årshjul

for Vik skole

Dette årshjulet viser sammenhengen i vårt kontinuerlige og systematiske arbeid med elevenes psykososiale miljø ved Vik skole. Denne planen skal bidra til at elevene opplever et trygt og godt skolemiljø.

For at dette skal være et levende plandokument må planen være kjent for alle parter i skolemiljøet.

Årshjul for Vik skole - kapittel 9a:

Skoleår:

Tid	Tiltak	Hvordan	Ansvar
August	Opplæring og informasjon til alle ansatte om §9a og ordensreglement: Plan for elevenes psykososiale skolemiljø: <ul style="list-style-type: none">Hva er et godt psykososialt miljø?Hva er krenkende atferd?Hva er terskelen for å gripe inn – forebygging - aktivitetsplikt? Når skal skoleledelsen varsles?	Planleggingsdager ved skolestart	Rektor/avdelingsledere
	Gjennomgang av inspeksjonsplanen. Felles forståelse i personalet. Hvordan utøver vi? Hvilke spørsmål stiller vi elevene når det skjer krenkende atferd (bevisstgjøring av de ansatte)?		
	Elevene orienteres om § 9a, ordensreglement og plan for elevenes psykososiale skolemiljø. Refleksjon og bevisstgjøring rundt krenkende atferd.		Kontaktlærer
	Alle foresatte blir informert om §9a, ordensreglementet og plan for elevenes psykososiale skolemiljø. Refleksjon og bevisstgjøring rundt krenkende atferd.	Foreldremøte	Rektor/kontaktlærer
September	Alle klasser gjennomfører klassesetrvsel undersøkelse		Kontaktlærer/ team

	Bekreftelse fra foresatte at de er orientert om §9a, ordensreglementet og plan for elevenes psykososiale skolemiljø.	Alle foresatte 5. – 10 kl.	Kontaktlærer
	Gjennomgang av §9a, ordensreglement og plan for elevenes psykososiale skolemiljø i elevrådet, FAU og SMU. Refleksjon og bevisstgjøring rundt krenkende atferd.	Møter	Rektor/læreransvar for elevrådet
	Tiltak og aktiviteter vedr. skolemiljø tas opp i elevråd	Elevrådet	Læreransvar for elevrådet
Oktober	Foreldreundersøkelsen gjennomføres fra 5. til 10. trinn. (Kan vurderes om kun obligatoriske klasser gjennomfører, 7. og 10. trinn)		Rektor
	Funn i utviklingssamtale drøftes		Kontaktlærer/rektor
	Møte mellom ledelse og kontaktlærer på hver trinn.	Funn i klassetrivselundersøkelse diskuteres	Rektor, avdelingsleder, r-teamleder og kontaktlærer
November	Møter i alle skolens rådsorganer. Gjennomgang av skolens planer for arbeid med digitale krenkelser og psykisk helse.	Møter	Rektor
	Elevundersøkelsene gjennomføres fra 5. til 10. trinn. Kan vurderes om kun obligatoriske klasser gjennomfører.		Kontaktlærer/rektor
Desember			
Januar			
Februar	Klassetrivsel undersøkelse gjennomføres på nytt		Kontaktlærer/team
Mars	Funn i utviklingssamtale drøftes		Kontaktlærer/rektor
April	Gjennomgang av elev- og foreldreundersøkelsene i alle skolens organer.	Møter	Rektor/kontaktlærer
Mai	Evalueringsplan av skolens oppfølging av §9a: elevenes psykososiale skolemiljø i personalet, elevråd, FAU og skolemiljøutvalget	Møter	Rektor/kontaktlærer
	Evalueringsplan av aktivitetsplan for arbeid med elevenes psykososiale miljø ved Vik skole.	Fagmøte skole	Rektor

Juni			
Juli			
Gjennom året	Fokus på klasseledelse.	Klasserom	Pedagogisk personale Rektor

Nettsider for mer informasjon:

www.nullmobbing.no

www.udir.n

